

Türkiye Türkçesi, Rusça ve Türkmencedeki Meslek Adlarına Ait Söz Varlığı*

Cihan ÇAKMAK**

Araştırma Makalesi

*Bu makale, yazarın Türkmen Türkçesi Konu Çözümlemeli Söz Varlığı (Ege Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2010) başlıklı yüksek lisans tezinden kısmi değişiklikler ve eklemeler yapılmak suretiyle yazılmıştır.

*Prof. Dr. Cihan Çakmak
Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi

ORCID: 0000-0002-2255-4712
E-posta: cihan.cakmak@gop.edu.tr

Başvuru Tarihi: 11.05.2025
Kabul Tarihi: 13.06.2025
Yayınlanma Tarihi: 20.06.2025

Atıf: Çakmak, C. (2025). "Türkiye Türkçesi, Rusça ve Türkmencedeki Meslek Adlarına Ait Söz Varlığı". BUEFD, 10(1), 3-34.
<https://doi.org/10.70916/buefd.1697180>

ÖZET

Türkçe, asırlar boyu konuşulan ve yazılı eserler veren dünyanın en köklü dillerinden biridir. Orta Asya bozkırlarında çok sayıda devlet kurmuş, askeri alanda pek çok fetih gerçekleştirmiş Türkler, dillerini ve kültürlerini de geniş coğrafyalara yaymışlardır. 8 ve 11. yüzyıllar arasında tek bir koldan ilerleyen Türk dili, özellikle Karahanlı döneminden itibaren çeşitli kültür dairelerinin etkisiyle birtakım ses farklılıklarına uğrayarak lehçeleşmeye başlamıştır. Tarihi olarak Kıpçak, Karluk ve Oğuz olarak üç koldan devamlılığını sağlayan Türk dili batı kolunun önemli temsilcilerinden Türkmençe ile varlığını günümüze kadar sürdürmüştür. Türkmençe sahip olduğu önemli fonetik ve morfolojik özelliklerle çağdaş Türk lehçeleri arasında önemli bir konumdadır. Sahip olduğu kültürel zenginliğin izlerini dil özelliklerinde de barındıran Türkmençe, söz varlığı bakımından dikkat çekicidir. Bu çalışmada Türkiye Türkçesi, Rusça ve Türkmen Türkçesinin en kapsamlı üç sözlüğü taranmak suretiyle Türkmençenin meslek alanına ait söz varlığı tespit edilmeye çalışılmıştır. İlk olarak Türk Dil Kurumu yayını olan Türkçe Sözlük'te mesleklere ait söz varlığı A'dan Z'ye taranmış, elde edilen madde başları alt alta alfabetik olarak kaydedilmiştir. Daha sonra ilgili madde başlarının Türkçe-Rusça Sözlük ile mukayese edilerek önce Rusça'sı bulunmuş, ardından Büyük-Rusça Türkmençe Sözlük vasıtasıyla Türkmençesi tespit edilmiştir. Çalışmanın sonunda mesleklere ait söz varlığı, kelime yapım yolları ile Rusça ve Türkmençe kullanım oranlarıyla birlikte kaydedilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Türkiye Türkçesi, Türkmençe, meslekler, söz varlığı.

Vocabulary Of Occupational Names in Turkey, Russian and Turkmen Language*

Cihan ÇAKMAK**

Research Article

*This article was written based on the author's master's thesis titled 'Turkmen Turkish Topic-Based Vocabulary Analysis' (Ege University, Institute of Social Sciences, 2010), with some modifications and additions.

**Prof. Cihan Çakmak
Tokat Gaziosmanpaşa University

ORCID: 0000-0002-2255-4712
E-mail: cihan.cakmak@gop.edu.tr

Submitted Date: 11.05.2025

Accepted Date: 13.06.2025

Published Date: 20.06.2025

ABSTRACT

Turkish is one of the world's most deeply rooted languages, spoken for centuries and enriched with a vast body of written works. The Turks, who established numerous states across steppes of Central Asia and carried out many military conquests, also spread their language and culture across wide geographies. Between the 8th and 11th centuries, the Turkish language developed along a single branch. However, starting from the Karakhanid period, it began to diverge into dialects under influence of various cultural spheres, undergoing certain phonetic changes. Historically, the Turkish language has maintained its continuity through three main branches: Kipchak, Karluk, and Oghuz. Among these, Turkmen Language, a significant representative of western branch, has survived to present day. With its distinctive phonetic and morphological features, Turkmen Language holds an important position among modern Turkic dialects. Reflecting its rich cultural heritage, Turkmen Language is also notable in terms of vocabulary. In this study, the vocabulary of Turkmen related to field of professions has been identified by scanning the three most comprehensive dictionaries of Turkish, Russian, and Turkmen Language. First, profession-related vocabulary in the Turkish Dictionary published by Turkish Language Association was scanned from A to Z, and headwords obtained were recorded alphabetically. Afterwards, the Russian version of the relevant articles was first found by comparing them with the Turkish-Russian Dictionary, and then the Turkmen version was determined through the Grand-Russian Turkmen Dictionary. In the final section of study, professional vocabulary is recorded along with word formation processes and usage rates in Russian and Turkmen.

Keywords: Turkish Language, Turkmen Language, professions, vocabulary.

Citation: Çakmak, C. (2025).
"Vocabulary Of Occupational Names
in Turkey, Russian and Turkmen
Language". *BUEFD*, 10(1), 3-34.
<https://doi.org/10.70916/buefd.1697180>.

Giriş

Dil, insanlar arasında iletişim kurmanın en önemli aracıdır. İnsanı diğer canlılardan ayıran en temel özelliklerden biri olan dil, bir medeniyetin kültür taşıyıcısı olma işlevini de her daim yerine getirmektedir.

Bir dilin temelini oluşturan en önemli öğelerden biri sahip olduğu söz varlığı unsurlarıdır. Konuşurları tarafından üzerine eklene eklene adeta bir kültür katmanı şeklinde biriken ve sonraki kuşaklara aktarılan adetler, gelenek görenekler, deyimler, atasözleri, meslek adları, giyim kuşam malzemeleri, araç gereçler, zaman adları, dini kavramlar, soyut adlandırmalar, tarım aletleri, yiyecek ve içecekler gibi çok sayıda başlık altında ele alınabilecek bir dile ait söz varlığı, o dilin zenginliğini ortaya koyan en önemli kültür öğelerinden biridir.

Bir dilin söz varlığını oluşturan unsurlardan biri de meslek adlarıdır. Meslekler, insanların gündelik yaşantılarına göre şekillenmiş ve ihtiyaçları doğrultusunda çeşitlenmiştir. Ait olduğu toplumun sosyoekonomik durumu başta olmak üzere coğrafyası, yönetim şekli, iklimi, bitki örtüsü, toprak özellikleri ve toplumsal ihtiyaçlar mesleklerin ortaya çıkışında etkili olmuştur (Doğan, 2020, s. 650). Belli bir toplum hakkında çok sayıda kapsamlı bilgi sahibi olmamıza imkân tanıyan meslekler, insanların gündelik hayatına dair pek çok detaya ulaşmamıza da olanak tanır. Söz gelimi Akdeniz iklim kuşağında yer alan yerleşim yerlerinde denizcilik ve balıkçılık alanlarına ait meslekler yoğun olarak görülürken, bozkır veya çöl ikliminin hâkim olduğu bölgelerde ise tarım, hayvancılık ve avcılık gibi meslek kollarına daha sık rastlanır.

Günümüzde her biri kendi yazı dilini oluşturmuş çağdaş Türk lehçelerine yönelik söz varlığı çalışmalarının yapılması büyük önem arz etmektedir. Türk halkları arasında birtakım ses değişiklikleri dışında büyük oranda benzerlikler gösteren dilin söz varlığı, Türkçenin kollarının birbirine yakınlığını göstermesi bakımından da çok önemlidir.

Yöntem

Bu çalışmada Türkmencede görülen meslek adlarına ait söz varlığı listelenmiştir. Çalışmada öncelikle Türk Dil Kurumu tarafından yayımlanan Türkçe Sözlük (2005)'ten yararlanılarak A'dan Z'ye mesleklere ait söz varlığı alt alta ve alfabetik olarak listelenmiştir. Ardından Türkçe-Rusça Sözlük vasıtasıyla ilgili Türkçe madde başının Rusçası yanına yazılmıştır. Son aşamada ise Bolşoy Russko-Turkmenskiy Slovar adlı "Büyük Rusça-Türkmence Sözlük" kanalıyla ilgili madde başının Türkmencesine yer verilmiştir. Çalışma, bu yolla Türkçe, Rusça ve Türkmence (Türkiye Türkçesi > Rusça > Türkmen Türkçesi) olmak üzere üçlü ve karşılaştırmalı bir söz listesine dayanarak oluşturulmuştur. İncelemede mesleklere dair sadece isim kategorisi incelenmiştir. Çalışmada çeşitli meslek kollarına ilişkin toplam 1070 madde başı tespit edilmiştir. Kapsamın uzamaması amacıyla alfabetik listeden üçer adet meslek adı yazılmış, çalışmanın sonunda 1070 madde başının tamamının olduğu listeye Ek'ler kısmında yer

verilmiştir.

İncelemede 1991 yılında SSCB'nin dağılmasıyla bağımsızlığını ilan eden ve bulunduğu coğrafya nedeniyle bir yandan Oğuz lehçesinin diğer yandan da Kıpçak Türkçesinin etkisinde kalan Türkmencedeki söz varlığının zenginliğini ortaya koymak amaçlanmıştır.

Mesleklere Dair Söz Varlığı Listesi

A

anahtarcı (TDK, 2005) > klyučnik Russko-Turetskiy Slovar (RTS, 1996) > açar saklayıcı Bolşoy Russko-Turkmenskiy Slovar (BRTS, 1986)

akıncı (TDK, 2005) > grabitel' (RTS, 1996) > talañçı (BRTS, 1986)

asansörcü (TDK, 2005) > liftyor (RTS, 1996) > liftçi (BRTS, 1986)

B

badanacı (TDK, 2005) > malyar (RTS, 1996) > reňkleyci (BRTS, 1986)

başöğretmen (TDK, 2005) > klassniy rukovoditel' (RTS, 1996) > klas yolbaşçısı (BRTS, 1986)

bilim adamı (TDK, 2005) > uçyoniy (RTS, 1996) > alım (BRTS, 1987)

C

cankurtaran (TDK, 2005) > izbavitel' (RTS, 1996) > xalasger, xalas edici (BRTS, 1986)

cevahirci (TDK, 2005) > yuvelir (RTS, 1996) > zerger; gızıl-kümüş önümlerini satıcı (BRTS, 1987)

cokey (TDK, 2005) > jokey (RTS, 1996) > çapıksuvar (BRTS, 1986)

Ç

çengi (TDK, 2005) > tantsovşçitsa (RTS, 1996) > tansçı, tans edici (BRTS, 1987)

çevirmen (TDK, 2005) > perevodçik (RTS, 1996) > tercimeçi (BRTS, 1987)

çöpçü (TDK, 2005) > musorşçik, uborşçik (RTS, 1996) > zibilçi, süpürici (BRTS, 1986), (BRTS, 1987)

D

davulcu (TDK, 2005) > barabanşçik (RTS, 1996) > depçi, deprekçi (BRTS, 1986)

demirci (TDK, 2005) > kuznets (RTS, 1996) > demirçi (BRTS, 1986)

döşemeci (TDK, 2005) > oboyşçik (RTS, 1996) > oboyçı (mebelleriň, yüzüne mata ve ş. m. zatlar çekyen ussa) (BRTS, 1986)

E

elçi (TDK, 2005) > posol (RTS, 1996) > baş ilçi (BRTS, 1987)

eleştirici (TDK, 2005) > kritik (RTS, 1996) > tankıtçı (BRTS, 1986)

etçi (TDK, 2005) > myasnik (RTS, 1996) > gassap, etçi (BRTS, 1986)

F

faytoncu (TDK, 2005) > izvozçik (RTS, 1996) > arabakeş, paytuncı (BRTS, 1986)

figüran (TDK, 2005) > statist, figurant (RTS, 1996) > statist (köpçülik saxnalarına gatnaşyan aktyor), derñev astındaki adam; figurant (BRTS, 1987), (BRTS, 1986)

filolog (TDK, 2005) > filolog (RTS, 1996) > filolog (filologiyadan spetsialist) (BRTS, 1986)

G

gardiyan (TDK, 2005) > tyuremnıy nadziratel' (RTS, 1996) > tussagxana gözegçisi (BRTS, 1987)

gemici (TDK, 2005) > matros, moryak (RTS, 1996) > deñizçi (BRTS, 1986)

genel sekreter (TDK, 2005) > general'nıy sekretar' (RTS, 1996) > baş sekretar' (BRTS, 1986)

H

hariciye nazırı (TDK, 2005) > ministr inostrannıx del (RTS, 1996) > daşarı işler ministri (BRTS, 1986)

hemşire (TDK, 2005) > meditsinskaya sestra (RTS, 1996) > meditsina sestrası (BRTS, 1986)

hostes (TDK, 2005) > styuardessa (RTS, 1996) > styuardessa (BRTS, 1987)

I

ırgat (TDK, 2005) > podyonşçik, batrak (RTS, 1996) > günlükçi, batrak (BRTS, 1987), (BRTS, 1986)

ırgatbaşı (TDK, 2005) > nadsmotrşçik (RTS, 1996) > garavul, gözegçi (BRTS, 1986)

ıtriyatçı (TDK, 2005) > parfyumer (RTS, 1996) > parfyumer (parfyumeriya önümçiliginiñ işgeri) (BRTS, 1987)

İ

illüzyonist (TDK, 2005) > illyuzionist (RTS, 1996) > illyuzionist, gözbağcı (BRTS, 1986)

ipek böcekçiliği (TDK, 2005) > şelkovodstvo (RTS, 1996) > yüpekçilik (BRTS, 1987)

iş adamı (TDK, 2005) > çelovek dela, delovey çelevok (RTS, 1996) > işceñ adam, iş bilyen adam (BRTS, 1986)

J

jeofizikçi (TDK, 2005) > geofizik (RTS, 1996) > geofizik (geofizikadan spetsialist) (BRTS, 1986)

jeolog (TDK, 2005) > geolog (RTS, 1996) > geolog (BRTS, 1986)

jokey (TDK, 2005) > jokey (RTS, 1996) > çapıksuvar (BRTS, 1986)

K

kalfa (TDK, 2005) > podmaster'ye (RTS, 1996) > ussanın kömekçisi, şegirt (BRTS, 1987)

kilimci (TDK, 2005) > kovrovşçitsa (RTS, 1996) > xalıcı ayal (gız) (BRTS, 1986)

kimyager (TDK, 2005) > ximik(RTS, 1996) > ximik (ximiyadan spetsialist) (BRTS, 1986)

L

laborant (TDK, 2005) > laborant (RTS, 1996) > laborant (BRTS, 1986)

lağımçı (TDK, 2005) > sapyor (RTS, 1996) > sapyor (BRTS, 1987)

lider (TDK, 2005) > lider (RTS, 1996) > lider, yolbaşçı (BRTS, 1986)

M

makinist (TDK, 2005)> ماشینist (RTS, 1996) > ماشینist (BRTS, 1986)

masör (TDK, 2005) > massajist, massajistka (RTS, 1996) > massajist, massajçı (BRTS, 1986)

müzisyen (TDK, 2005) > muzıkant (RTS, 1996) > sazanda, sazandar (BRTS, 1986)

N

nakkaş (TDK, 2005) > rezçik (RTS, 1996) > nağışlayıcı ussa, naggaş (BRTS, 1987)

nişancı (TDK, 2005)> strelok (RTS, 1996) > atıcı (BRTS, 1987)

nöbetçi (TDK, 2005) > dejurniy (RTS, 1996)> nobatçı (BRTS, 1986)

O

organizatör (TDK, 2005) > organizatör (RTS, 1996) > guramaçı (BRTS, 1986)

oryantalist (TDK, 2005) > orientalist, vostokoved (RTS, 1996) > orientalist, Gündogarı övrenici (BRTS, 1986)

otomobilci (TDK, 2005) > avtomobilist (RTS, 1996) > avtomobilçi (BRTS, 1986)

Ö

önder (TDK, 2005) > lider (RTS, 1996) > yolbaşçı (BRTS, 1986)

örgütçü (TDK, 2005) > organizatör (RTS, 1996) > guramaçı (BRTS, 1986)

öykücü (TDK, 2005) > rasskazçik (RTS, 1996) > xekayaçı (BRTS, 1987)

P

parkeci (TDK, 2005) > parketçik (RTS, 1996) > parketçi, parket ussası (BRTS, 1987)
pehlivan (TDK, 2005) > borets; bogatır (RTS, 1996) > pelvan; batır, pelvan (BRTS, 1986)

personel (TDK, 2005) > personal (RTS, 1996) > işgerler, personal (BRTS, 1987)

R

ressam (TDK, 2005) > xudojinik; xivopisets (RTS, 1996) > xudojnik, suratçı (BRTS, 1986)

romancı (TDK, 2005) > romanist (RTS, 1996) > romanlarıň avtorı (BRTS, 1987)

ruh bilgini (TDK, 2005) > psixolog (RTS, 1996) > psixolog (BRTS, 1987)

S

siyasetçi (TDK, 2005) > politik (RTS, 1996) > siyasetçi (BRTS, 1987)

sosyolog (TDK, 2005) > sotsiolog (RTS, 1996) > sotsiolog (BRTS, 1987)

sucu (TDK, 2005) > vodonos (RTS, 1996) > suvçı (BRTS, 1986)

Ş

şantör (TDK, 2005) > pevets (RTS, 1996) > aydımçı (BRTS, 1987)

şapkacı (TDK, 2005) > şlyapnik, şlyapoçnik (RTS, 1996) > şlyapaçı, şlyapa tikyen ussa (BRTS, 1987)

şarkıcı (TDK, 2005) > pevets (RTS, 1996) > aydımçı (BRTS, 1987)

T

tercüman (TDK, 2005) > perevodçik (RTS, 1996) > tercimeçi (BRTS, 1987)

terzi (TDK, 2005) > portnoy (RTS, 1996) > tikiñçi (BRTS, 1987)

tütüncü (TDK, 2005) > tabakovod (RTS, 1996) > temmekiçi (BRTS, 1987)

U

usta (TDK, 2005) > master; spetsialist (RTS, 1996) > master, ussa; spetsialist (BRTS, 1986), (BRTS, 1987)

uşak (TDK, 2005) > sluga (RTS, 1996) > xızmatker (BRTS, 1987)

uzay adamı (TDK, 2005) > kosmonavt, astronavt (RTS, 1996) > kosmonavt, astronavt (BRTS, 1986)

Ü

üretici (TDK, 2005) > proizvoditel' (RTS, 1996) > öndürici, döredici, işlep çıkarıcı (BRTS, 1987)

ürolog (TDK, 2005) > ürolog (RTS, 1996) > urolog (BRTS, 1987)

üzümcü (TDK, 2005) > vinogradar' (RTS, 1996) > üzümçi, üzüm ösdürüp yetiştirici (BRTS, 1986)

V

vardacı (TDK, 2005) > vaxtenniy (RTS, 1996) > vaxtada duryan nobatçı (BRTS, 1986)

veteriner (TDK, 2005) > veterinar (RTS, 1996) > veterinar (BRTS, 1986)

virtüöz (TDK, 2005) > virtüöz (RTS, 1996) > ökde, ussat sazanda (BRTS, 1986)

Y

yardımcı (TDK, 2005) > pomoşçnik (RTS, 1996) > kömekçi (BRTS, 1987)

yelkenci (TDK, 2005) > marsovoy (RTS, 1996) > marsovoy (BRTS, 1986)

yer bilimci (TDK, 2005) > geolog (RTS, 1996) > geolog (BRTS, 1986)

Z

zabıta (TDK, 2005) > politsiya (RTS, 1996) > politsiya (BRTS, 1987)

zanaatkâr (TDK, 2005) > remeslennik (RTS, 1996) > xünerment, ussa (BRTS, 1987)

zerzevatçı (TDK, 2005) > zelenşçik (RTS, 1996) > gök satıcı, gök önüm satıcı (BRTS, 1986)

Sonuç

1. Türkçe Sözlük, Türkçe-Rusça Sözlük ve Büyük Rusça-Türkmençe Sözlük taranarak Türkmencede kullanılan çeşitli meslek kollarına ait toplam 1070 madde başı tespit edilmiştir.

2. Madde başlarında ağırlıklı olarak Türkmençe karşılıklara yer verildiği gözlenmiştir. Bununla birlikte eğer bir mesleğin karşılığı madde başında Rus dilinde karşılandıysa mutlaka ilgili madde başının parantez içinde Türkmençe açıklaması yer almıştır: zaptiye > jandarmeriya; politsiya > jandarmeriya (burjuaz dövlletlerde: revolyutsion xerekete garşı göreşmek üçin xarbi esasta guralan dövllet politsitasının goşunu); politsiya.

3. Toplam 1070 madde başından 255'i Rusça, 815'i ise Türkmençe söz varlığından oluşmaktadır. Bu durum toplam söz varlığı içinde %76 ile Türkmençe madde başının yoğun olarak kullanıldığını ortaya koymaktadır.

4. Rusça kelimelerden oluşan mesleklerin ağırlıklı olarak ekonomi, hukuk, antropoloji, uzay bilimleri, güzel sanatlar, tıp ve mühendislik gibi teknik alanlardan oluştuğu gözlenmektedir. Türkmençe söz varlığından oluşan meslek kollarının ise tarım, hayvancılık, veterinerlik, el sanatları, avcılık gibi alanlarda yoğunlaştığı görülmektedir.

5. Bilindiği üzere Türkiye Türkçesinde meslek ve uğraş ismi yapımında en çok kullanılan ekler -cı, -ci, -cu, -cü; -çı, -çi, -çu, -çü'dür. Oğuz sahasının bir diğer önemli kolu olan Türkmencede de Türkiye Türkçesinde olduğu gibi meslek ismi yapımında ilgili

isimden isim yapım eklerinden yoğun bir şekilde faydalanılmıştır. Malzemenin fazla olmasından ve kapsamın çok uzamaması için aşağıda söz konusu ekle yapılan madde başlarının bir kısmına yer verilmiştir:

açkıcı: yılmaycı, tekizleyici	betoncu: betoncu
ahlakçı: moralçı	bisikletçi: velosipedçi
akıncı: talañçı	boksör: boksçı
akortçu: düzüci	borazancı: turba çalıcı; surnaycı
ambarcı: ammarcı	borsacı: birjaçı
amele: işçi	bostancı: ekinçi, bossançı
anahtarcı: açar saklayıcı	bulucu: tapıcı
arayıcı: derñevçi, barlagçı	büfeci: bufetçi
arıcı: balcı	büyücü: gözbagçı
atçı: atçı	casus: razvedkaçı
avcı: avcı	cilacı: yılmaycı
avukat: aklavçı	çevirmen: tercimeçi
ayak satıcısı: lotokçı	çiçekçi: gülçi
ayıcı: ayu tutyan avcı	çizmeci: edikçi
aylakçı: günlükçi	çöpçü: zibilçi, süpürici
aynacı : aynaçı	çulha:dokmaçı
badanacı: reñkleyici	danışman: geñeşçi
bağcı: üzümçi	dansöz: tansçı
balıkçı: balıkçı	davulcu: depçi, deprekçi
bankacı: bank goyucu, kart paylayıcı	demirci: demirçi
basıcı: çapçı	denetçi: gözegçi
basketbolcu: basketbolçı	denizci: deñizçi
baskıcı: çapçı	derici: gönçi
başmakçı: paşmakçı, kövüşçi	desinatör: çizigçi

6. Türkmence meslek ismi yapımında en çok kullanılan bir diğer yapım eki ise 71 madde başında kullanılan -lık, -lik, -luk, -lük ekleridir: avukatlık, aklavçılık, agalık, atçılık, avlamaklık, bagbanlık, bagbançılık cadılık, gözbagçılık, balçılık, bal arıçılık, üzümçilik gibi.

7. Türkmençe meslek adlandırmalarında Rusça kelimelerin yanı sıra Farsça eklerden de yararlanıldığı görülmektedir: -kār, -gār, -ger (bezirgân: sövdager, işçi: işger, uşak: xızmatker), -bân (bahçeci: bağban, bevvap: dervezeban) gibi.

8. Türkmençe meslek adı yapımında dikkat çeken bir diğer husus ise Rusça kelimelere meslek ismi yapımında getirilen -Cl isimden isim yapım ekinin getirilmesidir. Örneğin velosiped “bisiklet” ismine +çi isimden isim yapım eki getirilerek yapılan velosipedçi “bisikletçi” kelimesi ile Rusça bufet “büfe” kelimesine eklenen +çi (bufetçi “büfeci”) isimden isim yapım eki buna iyi bir örnektir.

9. Son yıllarda söz varlığı çalışmaları gittikçe artan bir şekilde ilgi görmektedir. Bu bağlamda Türkçenin ortak bir kaynaktan geldiğini göstermesi ve benzerliklerin tespitinin sağlanması açısından söz varlığı çalışmalarının yaygınlaşması büyük önem taşımaktadır.

Kısaltmalar

TS	Türkçe Sözlük
RTS	Russko-Turetskiy Slovar
BRTS	Bolşoy Russko-Turkmenskiy Slovar

Kaynakça

Çakmak, C. (2010). *Türkmen türkçesi konu çözümlemeli söz varlığı*, Yayımlanmamış yüksek lisans tezi, Ege Üniversitesi, İzmir.

Doğan, L. (2020). Türkmen atasözlerinde meslek adları, *MANAS Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 9 (2), 648-664.

Komisyon (1986-1987). *Bol'şoy russko-turkmenskiy slovar'*. Moskva: Akademiya Nauk Turkmenskoy SSR İnstitut Yazıka i Literaturı imeni Mahtumkuli.

Komisyon (1994). *Turetsko-Russkiy Slovar'*. Moskva: Multilingual.

Komisyon (2005). *Türkçe sözlük*. Ankara: Türk Dil Kurumu.

Ekler

Ek-1 Kelime Listesi

A

açkıcı > şlifoval'şçik > yılmaycı, tekizleyici
adliyecici > yurist > yurist
afsuncu > koldun > cadıgöy, gözbagcı
afsunculuk > koldostvo > cadılık, gözbagcılık
ağalık > gospodstvo > agalık
ağıtçı > plakal'şçitsa [po pokoyniku] > yas ağıcısı (*köne yas debi boyunça xakına aglap beryen ayal*)
ağlayıcı > plaksiviy > aglak
ahçı > povar kok > aşpez
ahlakçı > moralist > moralçı, edep-tertip övredici, övüt-nesixat berici
ajan > agent > agent
ajanlık > agenstvo > agentlik
akademisyen > akademik > akademik (*ılımlar akademiyasınıñ xakıkı çleni; depişli akademiya saylanan xudojnige, skul'ptora, alıma ve ş. m. berilyen at*)
akıncı > grabitel' > talañçı
akortçu > nastroyşçik (muzıkal'nıx instrumentoye) > düzüci
akrobat > akrobat > akrobat
akrobatlık > akrobatika > akrobatika (*gimnastikanıñ ve tsirk sungatınıñ bir görnüşi*)
aksesuarıcı > butafor > butafor (*butaforiya yolbaşcılık edyen teatr işgeri*)
aktarıcı > çerepiçnik, krovel'şçik > üçek basıryan ussa, tamıñ üstüni yapıcı ussa
aktör > aktyor > aktyor
aktris > aktrisa > aktrisa
alkışçı > podxalim, podpevala > yarancañ, yaramsak
alşimist > alximik > alximik (*alximiya bilen meşgullanyan adam*)
altıncı (II) > yuvelir > zerger; gızıl-kümüş önümlerini satıcı
ambarcı > kladovşçik > kladovşçik, ammarçı
amele > raboçiy > işçi
anahtarcı > klyuçnik > açar saklayıcı
anamalcı > kapitalist > kapitalist
anamalcılık > kapitalizm > kapitalizm
anatomist > anatom > anatom (*anatomiyaadan spetsialist*)
anketçi > interv'yuyer > interv'yuyer (*interv'yu alyan jurnalist*)
antikacı > antikvar > antikvar (*gadımı sungat predmetlerini, köne ve gıt, del kitaplari ve ş. m. toplayan adam; gadımı zatların satıgısı*)
antrenör > trener > trener
antropolog > antropolog > antropolog (*antropologiyadan spetsialist*)
apreci > otdeleçnik > bezegçi adam
arabacı > izvoçnik > arabakeş
araştırmacı > issledovatel' > barlag geçirici, derñev geçirici
araştırma görevlisi > assistant > assistant
araştırmacı > issledovatel' > barlag geçirici, derñev geçirici
arayıcı > revizor > revizor, derñevçi, barlagçı
arıcı > pçelovod > balçı
arıcılık > pçelovodstvo > balcılık, bal arıcılık
arkeolog > arxeolog > arxeolog (*arxeologiyadan spetsialist*)
artist > artist > artist
artistlik > artistiçeskiy > artistlik
asansörcü > liftyor > liftçi
asistan > assistant > assistant
astrolog > astrolog > astrolog (*astrologiya bilen meşgul bolyan adam*)
astronom > astronom > astronom (*astronomiyadan spetsialist*)
astronot > astronavt > astronavt

aşçı > povar, kok > aşpez
 aşçıbaşı > şef-povar > baş aşpez
 aşçılık > povarskoye iskusstvo > aşpezlik sungatı
 atçı > konevod > atçı
 atçılık > konevodstvo > atçılık
 ateşbaz > artist; pirotexnik > artist; pirotexnik
 ateşçi > istopnik > ot yakyan adam
 atlet > atlet > atlet
 atomculuk > atomizm > atomizm
 avcılık > oxota > av, avlamaklık
 avukat > advokat > advokat, aklavcı
 avukatlık > advokatura > advokatlık, aklavçılık
 ayak satıcısı > lotoçnik > lotokçı, lotok satıcısı
 ayakçı > sluga > xızmatker
 ayakkabıcı > obuvşçik > ayakgap senagatınıñ işçisi
 ayıcı > medvejatnik > ayu tutyan avçı
 aylakçı > podyonşçik > günlükçi
 aylıklı > pomesyaçnıy > aylık
 aynacı > zerkal'şçik > aynaçı
 aza > çlen > agza

B

badanacı > malyar > reñkleyci
 bağcı > vinogradar' > üzümçi, üzüm ösdürip yetiştirici
 bağcılık > vinogradarstvo > üzümçilik
 bağıcı > volşebnik, koldun > cadıgöy, gözbağcı
 bahçeci > sadovnik > bagban
 bahçecilik > sadovodstvo > bagbanlık, bagbançılık
 bahçıvan > sadovnik > bagban
 bahçıvanlık > sadovodstvo > bagbanlık, bagbançılık, bağcılık
 bakıcılık > uxod > gözegçilik etme
 bakırcı > mednik > misger
 bakkal > bakaleyşçik > bakgal
 bakteriyolog > bakteriolog > bakteriolog (*bakteriologiyadan spetsialist*)
 balerin > balerina > balerina
 balet > balet > balet
 balık adam > vodolaz, podvodnik > suva girici, podvodnik (*suvastı işleri boyunca spetsialist*)
 balıkçı > rıbak > balıkçı
 balıkçılık > rıbolovstvo > balık tutmaklık
 baloncu > aeronavt > aeronavt (*xovada uçucu*)
 balonculuk > aeronavtika > aeronavtika
 baltacı > drovosek > ağaç çapıcı, odun çapıcı, odun ayırıcı
 bankacı > bankomyot > bank goyucu, kart paylayıcı
 banker > bankir > bankir
 barmen > barmen > bar eyesi, barıñ xocayını; bar gullukçısı
 basıcı > peçatnik > çapçı
 basımcı > tipograf > apçı, çapxana işgeri
 basımcılık > tipografskoye delo > çap etmeklik işi
 basketbolcu > basketbolist > basketbolçı
 baskıcı > peçatnik > çapçı
 basmacı > peçatnik; banditskaya şayka > çapçı; banditler toparı
 basmacılık > tipografskoye delo > çap etmeklik işi
 başçı > naçal'nik > naçal'nik, başlık
 başmakçı > başmaçnik > paşmakçı, kövüşçi
 başmuallim > klassniy rukovoditel' > klas yolbaşçısı
 başmuharrir > glavniy redaktor > baş redaktor

başöğretmen > klassniy rukovoditel' > klas yolbaşçısı
başpapaz > yepiskop > yepiskop
başrahip > abbat > abbat
başsavcı > glavniy (generalniy) prokuror > baş prokuror
başyazar > glavniy redaktor > baş redaktor
bavcı > dressirovşçik (jivotnix dlya oxoti) > baş övredici, telim berici
baytar > veterinarniy vrač > veterinar vrač, mal doktoru
baytarlık > veterinariya > veterinariya
bekçi > karaul'şık; [noçnoy] staroj > garavul
belediye polisi > politsiya > politsiya
belediye zabıtası > politsiya > politsiya
belletici > repetitor > repetitor, ekzamane tayyarlayan adam
benzetici > podrajatel' > öykünici
berber > parikmaxer > dellek
besteci > kompozitor > kompozitor
bestekâr > kompozitor > kompozitor
betoncu > betonşçik > betonşçik, betoncu
bevrap > privratnik > dervezeban, gapı garavulu
bezemeci > dekorator > dekorator (*saxna dekoratsiya spetsialisti*)
bezirgân > kupets, torgovets > tecir, sövdager
bibliyograf > bibliograf > bibliograf (*bibliografiyadan spetsialist*)
biçkici > zakroyşçik, zakroyşçitsa > biçimçi
biletçi > biletıyor > biletıyor, biletçi
bileyici > toçil'şçik > çapıcı, iyteldici, çalıp iyteldici
bilim adamı > uçyoniy > alım
binici > yezdok > ulagçı adam
bisikletçi > velosipedist > velosipedçi
bitkici > botanik > botanik (*botanikadan spetsialist*)
biyolog > biolog > biolog (*biologiyadan spetsialist*)
boksör > boksyor > boksçı
borazancı > trubaç > turba çalıcı; surnaycı
borsa acentesi > birjevoy makler (agent) > birja dellalı
borsacı > birjevik > birjaçı
borucu > trubaç > turba çalıcı; surnaycı
bostancı > ogorodnik > ekinçi, bossançı
bostancılık > zanyatiye ogorodniçestvom, ogorodniçestvo > bakca ekinçiligi
botanikçi > botanik > botanik
boyacı > krasil'şçik > boyagçı, reñkleyci
böcekçilik > şelkovodstvo > yüpekçilik
bölgecilik > separatizm > separatizm
bulaşıkçı > sudomoyka > gap-gaç yuvucu ayal
bulucu > otkrıvatel' > tapıcı
büfeci > bufetçik > bufetçi, bufet işgeri
büyücü > koldun, volşebnik > cadıgöy, gözbagçı
büyücülük > koldovstvo > cadılık, gözbagçılık
Ç
cambaz > akrobat > akrobat
cambazlık > akrobatika > akrobatika
cankurtaran > izbavitel' > xalasger, xalas edici
casus > şpion, lazutçik > şpion, razvedkaçı
casusluk > şpionaj > şpionçılık, içalılık

cazıcı > djazist > cazcı
celep > skotopromışlennik > mal teciri, mal sövdageri
cellat > palaç > cellat
cellatlık > jestokost' > reximsizlik, zabunluk, zalımlık
cepçi > vor-karmannik, vor karmannıy > cübi ogrusu
cevahirci > yuvelir > zerger; gızıl-kümüş önümlerini satıcı
cilacı > polirovşçik > yılmaycı
ciltçi > pereplyotçik > ciltçi
ciltçilik > pereplyonoye delo > saxaplama işi
cinci > zaklinatel'; koldun > cadılayıcı, cadıgöy; gözbagcı
coğrafyacı > geograf > geograf (*geografiyadan spetsialist*)
cokey > jokey > çapıksuvar

Ç

çaça > morskoy volk > köpi göryen deñizçi
çakırcı > sokol'nik > elguşçı adam
çalgıcı > muzıkant > sazanda, sazandar
çalıştırıcı > trener > trener
çamaşırcı > pračka > kir yuvyan ayal (gız)
çapar (I) > gonets > çapar
çarkçı > maşinist > maşinist
çaşıt > şpion > şpion
çaşıtık > şpionaj > şpionçılık, içalılık
çatı kaplayıcı > krovel'şçik > tamıñ üstüni yapıcı ussa
çekici > vesovşçik > çekimçi
çeltikçi > zemledelets > ekerançı, dayxan
çengi > tantsovşçitsa > tansçı, tans edici
çevirmen > perevodçik > tercimeçi
çıkıkçı > kostoprav > seyikçi, seyikleyen ussa
çıkırıkçı > pryadil'şçik > egrici
çırak > podmaster'ye > ussanıñ kömekçisi, şegirt
çıraklık > uçeniçestvo > şegirtlik
çiçekçi > tsvetovod > gülçi
çiçekçilik > tsvetovodstvo > gülçülük, gül ösdürüp yetiştirmeklik
çiftçi > zemlepaşets > ekerançı, dayxan
çiftçilik > zemlepaşestvo > ekerançılık, dayxançılık
çilingir > slesar' > slesar'
çilingirlik > slesarnoye delo > slesarlık işi
çinicilik > keramika, gonçarnoye iskusstvo > keramika, küyzegerlik sungatı
çinkograf > tsinkograf > tsinkograf
çizmecı > sapojnik > edikçi
çoban > pastux, çaban > çopan
çobanlık > pastuşestvo > çopançılık
çocuk bakıcı > nyanya > eneke, nyanya
çocuk bakıcısı > nyanya > eneke, nyanya
çorapçı > çuloçnitsa > çorapçı, çorap örücü
çorapçılık > çuloçnoye proizvodstvo > çorap önümçiligi
çömlekçi > gorşeçnik > küyzeger
çöpçü > musorşçik, uborşçik > zibilçi, süpürici
çuhadar > posıl'nıy, rassıl'nıy > rassıl'nıy, çapar
çulha > tkaç > dokmaçı

D

dadı > nyanya, nyan'ka > eneke, nyanya
dağcı > al'pinist > al'pinist
dağıtıcı > poçtal'on > poçtal'on
dalgıç > vodolaz > vodolaz, suva girici

danışman > sovetnik > sovetnik, geñeşçi
danışment > sveduşçıy, znatok > maglumatlı, bilimli, govı bilyen adam
dansör > tantsovşçık > tansçı, tans edici
dansöz > tantsovşçitsa > tansçı, tans edici
davulcu > barabanşçık > depçi, deprekçi
daye > nyanya > eneke, nyanya
debbağ > dubil'şçık > eyleyici, aşgarlayıcı
değirmenci > mel'nik > degirmençi, kilvan
dekoratör > dekorator > dekorator
dekorcu > dekorator > dekorator (*saxna dekoratsiya spetsialisti*)
demirci > kuznets > demirçi
denetçi > nablyudatel' > gözegçi
denetleyici > nablyudatel' > gözegçi
deneyci > empirik > empirik
deniz kurdu > morskoy volk > köpi göryen deñizçi
denizaltıcı > podvodnik > suvastı işleri buyunça spetsialist
denizci > moryak > deñizçi
denizcilik > morexodstvo > gemi sürme sungatı
dergicilik > jurnalistika > jurnalistika
derici > kojevnik > teletinçi, gayışçı, gönçi
derleyici > kolleksioner > yıgnayıcı adam, yığıcı adam, toplayıcı adam
desinatör > çertyojnik-konstruktor > çizigçi
dış alımcı > importyor > importyor
dideban > oxrannik, xranitel', storoj > goragçı, sakçı, garavul
dikici > portnoy > tikiñçi
dikişçi > portnixa > tikiñçi ayal (*gız*)
dil avcısı > şpion, razvedçik > şpion, razvedkaçı
dilci > lingvist > lingvist
dilenci > nişçıy > geday, dilenceñ
dilencilik > nişçenstvo > gedayçılık
dilmaç > perevodçik > tercimeçi
direktör > direktor > direktor
direktörlük > direktsiya > direktsiya
distribütör > raspredelitel' > paylayıcı, bölücü
dış hekimliği > stomatologiya > stomatologiya (*agız boşluğının kesellerini, dış ağırsını ve yüzde döreyen keselleri övrenye meditsinanın bölümi*)
dişçilik > stomatologiya > stomatologiya
diyalektolog > dialektolog > dialektolog (*dialektologiyadan spetsialist*)
diyalektoloji > dialektologiya > dialektologiya (*dil biliminiñ dialektleri övrenyen bölümi*)
dizgici > naborşçık > naborşçık
dizici > naborşçık > naborşçık
doğancı > sokol'niçiy > elguşçı (*Gadımlı Rusda patışanın av guşlarını idedici*)
doğramacı > plotnik > ağaç ussası
doktorluk > professiya ili zanyatiye vraça > vraçın keri
dokumacı > tkaç > dokmaçı
dokumacılık > tkatskoye delo > dokmaçılık işi
dokuyucu > tkaç > dokmaçılık işi
dolapçı > intrigan, skloçnik > xileger, pirimçi
dökmeci > liteyşçık > metal goyucu
dökümcü > liteyşçık > metal goyucu, metal guyyan işçi
döşemeci > oboyşçık > oboyçı (*mebellerin, yüzüne mata ve ş. m. zatlar çekyen ussa*)

dragoman > perevodçik > tercimeçi
dramaturg > dramaturg > dramaturg
dublör > dublyor > dublyor
duvarcı > kamenşçik > kerpiç örücü, cay salyan işçi
dükkâncı > lavoçnik > dükançı
dülger > plotnik > ağaç ussası
dülgerlik > plotniç'ye remeslo > ağaç ussaçılık xüneri
dümenci > rulevoy > rulevoy, rulçı
düşünücü > mıslyaşçiy, dumayuşçiy > fikir yöredip bilyen, çüñ pikirli
düşünür > mıslitel' > akıldar, dana, peximli adam, parasatlı adam
düzeltmen > korrektor > korrektor
düzenleyici > organizator > guramaçı

E

ebe > akuşerka > akuşerka
 ebelik > akuşerstvo > akuşerlik
edebiyatçı > literaturoved > edebiyatçı
edip > pisatel' > yazıcı
editör > izdatel' > neşir edyen adam
eğitici > vospitatel' > terbiyeçi, terbiyeleyici adam
ehil > master > master, ussa
ekici > zemlepaşets > ekerançı, dayxan
ekicilik > zemlepaşestvo > ekerançılık, dayxançılık
ekinci > zemledelets > ekerançı, dayxan
ekincilik > zemledelelye > ekerançılık, dayxançılık
ekmekçi > buloçnik > bulkaçı, bulka dükanınıñ satıcısı
ekonomist > ekonomist > ıkdısatçı
eksper > ekspert > ekspert
ekspertiz > ekspertiza > ekspertiza
elçi > posol > baş ilçi
elçilik > posol'stvo > ilçixane
elektrikçi > elektrotexnik > elektrotexnik
eleştirici > kritik > tankıtçı
eleştiricilik > kritika > tankıt
eleştirmeci > kritik > tankıtçı
eleştirmecilik > krititsizm > krititsizm
eleştirmen > kritik > tankıtçı
embriyolog > embriolog > embriolog
emekçi > trudyasıysya; trujenik > zexmetkeş, işçi
emin > verniy; nadyojniy > cepalı, berk, söznünde tapılan; ıgtıbarlı, inamlı
esirci > rabotogrovets > gul satyan sövdager
eskici > vetoşnik > esgiçi
etçi > myasnik > gassap, etçi
evdeci > batrak > batrak
eyerci > sedel'nik, sedel'şçik > eyer ussası, eyer yasayan ussa

F

fabrikacı > fabrikant, zavodçik > fabrik eyesi, zavod eyesi
fabrikatör > fabrikant, zavodçik > fabrik eyesi, zavod eyesi
fahişe > potaskuxa > yoldan çıkan ayal, bozuk ayal
faizci > rostovşçik > süytxor
falcı > gadalka, vorojeya > palçı ayal (gız)
falcılık > gadaniye, vorojba > pal atma, teley garayış
faytoncu > izvozçik > arabakeş, paytunçı
fellah > fellax, zemledelets > fellax, ekerançı
felsefeci > filosof > filosof
fenerci > bakenşçik > bakençi, baken garavulı

fıçı > boçar; bondar' > çekekçi, çekek ussası
fıçıcılık > boçarnoye proizvodstvo > çekek önümçiliği
fıkracı > rasskazçık > xekayaçı, gürrüñçi
fırıncı > pekar'; buloçnik > çörekçi, nanbay; bulka bişirici, çörek bişirici
fırıncılık > pekarnoye remeslo > çörek bişiricilik keri
figüran > statist, figurant > statist, derñev astındaki adam
filateli > filateliya > filateliya
filatelist > filatelist > filatelist
filmci > kinematografist > kinematografiye işgeri
filolog > filolog > filolog
firavun > faraon; tiran > faraon; tiran
firavunluk > nadmennost' > ulumsuzluk, gedemlik
fişekçi > feyerverker, pirotexnik > feyerverker, pirotexnik
fizikçi > fizioterapevt > fizioterapevt (*fizioterapiyadan spetsialist*)
fiziolog > fiziolog > fiziolog
fiziyojist > fiziolog > fiziolog
flamacı > signal'şık > signalçı, signal berici
fodlacı > pekar' > çörekçi, nanbay
fodlacılık > darmoyedstvo > muğtxorluk
folklorcu > fol'klorist > fol'klorçı
fotoğrafçı > fotograf > fotograf, suratçı
fotoğrafçılık > fotografiya > fotografiya, surat alma
francalacı > pekar' > çörekçi, nanbay
frezeci > frezerovşık > frezerçi, frezer stanogında işleyen işçi
futbolcu > futbolist > fuybolist, futbolçı

G

gangster > gangster > gangster
gangsterlik > gangstestvo > gangsterçilik
gardiyân > tyuremnıy nadziratel' > tussagxana gözegçisi
garson > garson > garson
gazeteci > gazetçik > gazetçi, gazet işgeri
gazetecilik > jurnalistika > jurnalistika
gazinocu > restorator > restoraniñ eyesi
gece bekçisi > noçnoy storoj > giceki garavul
gemici > matros, moryak > deñizçi
gemicilik > morexodstvo > gemi sürme sungatı
genel kadın > publiçnaya jenşçina > celep ayal
genel sekreter > general'nıy sekretar' > baş sekretar'
genel yazman > general'nıy sekretar' > baş sekretar'
general > general > general
generallik > general'skoye zvaniye > general adı
Germanist > germanist > germanist
gezginci > mnogo stranstvuyuşçiy > göçüp-gönüp yören
gezici > brodyaçiy > belli bir mekansız, göçüp-gönüp yören
gitaracı > gitarist > gitaraçı
gitarist > gitarist > gitaraçı
gladyatör > gladiator > gladiator
gondolcu > gondol'yer > gondolaçı, gondola süryen
gök bilimci > astronom > astronom
göncü > şornik > gayıç-çeki ussası
görevli > doljnostnoye litso > vezipeli adam

gösterici > çelovek, pokazıvayuşçıy; indikator > indikator
 götürü iş > akkordnaya rabota > potrat iş
 götürücü > eskalator > eskalator
 göz bağcı > koldun, volşebnik > cadıgöy, gözbagcı
 göz bağcılık > koldovstvo > cadılık, gözbagcılık
 göz bağı > koldovstvo, volşebstvo > cadılık, gözbagcılık
 gözcü > nablyudatel' > gözegçi
 gözcülük > nablyudeniye > gözegçilik etme, garama
 gözetici > nadziratel' > gözegçi
 gözetleyici > nablyudatel' > gözegçi
 gözlemci > nablyudatel' > gözegçi
 gözleyici > nablyudatel' > gözegçi
 gözlükçü > optik > optik
 gübürcü > musorşçik, uborşçik > zibilçi, süpürici
 güdücü > napravlyayuşçıy > ugrukdırıcı, önden barıcı, yol görkezici
 gündelikçi > podyonşçik > günlükçi
 gündelikçilik > podyonşçina > günlükçilik
 gündelikli > podyonşçik > günlükçi

H

haberci > vestnik > xabarçı
 habercilik > slujba svyazi > aragatnaşık gulluğı
 hacamatçı > tsiryul'nik > sertaraş, dellek
 hademe > uborşçik > süpürici
 hafızıkütüp > bibliotekar' > kitapxanaçı
 hafiyelik > vıslejivaniye, slejka > ızarlap tapma, ızarlayış, gizlin ızarlayış
 hahamlık > san ravvina > ravvin "haham"
 hakan > kagan, xan > kagan, xan
 hakanlık > xanstvo > xan, xanlık
 hakem > treteyskiy sud'ya; arbitr > araçı, ılalaşdırıcı
 hakemlik > arbitraj; posredniçestvo > arbitraj
 hâkim > sud'ya > sud'ya
 hâkimlik > gospodstvo > xökümdarlık, aralık
 hakkâk > rezçik > nağışlayıcı ussa, naggaş
 halayık > raba, rabınya > gırnak
 halıcı > kovrovşçitsa > xalıçı ayal
 halıcılık > kovrovoye proizvodstvo > xalı önümçiligi
 halife > xalif > xalif
 halifelik > xalifat > xalifatlık
 halterci > ştangist > ştangaçı
 hamal > nosil'şçik > xammal
 hamam anası > banşçitsa > xammamçı
 hamlacı > grebets > kürekçi
 han > xan > xan
 hanende > pevets, pevitsa > aydımçı
 haraççılık > vimogatel'stvo [deneg] > mecbur edip alıcılık, gorkuzıp alcılık, zorlap alıcılık
 hariciye nazırı > ministr inostrannıx del > daşarı işler ministri
 haritacı > kartograf > kartograf
 haritacılık > kartografiya > kartografiya
 harmancı > molotil'şçik > dövekçi
 hasta bakıcı > sanitar, sanitarka > sanitar
 hasta bakıcılık > sidelka > ağır xassa seredyan ayal
 hatip > orator > orator, dilevar
 hatiplik > oratorstvo > oratorlık
 hattat > kalligraf > kalligraf; xatdat
 hattatlık > kalligrafiya > kalligrafiya; xatdatlık

havacı > aviator > aviator
havacılık > aviatsiya > aviatsiya
havari > posledovatel', priverjenets > tarapdar, ızına eyerici
hayalci > fantazyor > fantaziyaçı
hayta > brodyaga > ıkmanda, öñsüz-ovzarsız adam, ıgıp yören adam
hayvancılık > skotovodstvo > maldarçılık
hazırcı > tuneyadets > mugtxor
hazinedar > kaznaçey > kaznaçey
hemşire > meditsinskaya sestra > meditsina sestrası
hergeleci > tabunşçık > çopan, yılkıban
hikayeci > rasskazçık > xekayaçı
hizmetçi > sluga > xızmatker
hizmetkâr > sluga > xızmatker
hoca > uçitel' > mugallım
hocalık > uçitel'stvo > mugallımçılık
hokkabaz > fokusnik > fokusçı, gözbagçı
hostes > styuardessa > styuardessa
hükümdar > monarx, pravitel' > monarx, xökümdar
hükümdarlık > monarxiya; verxovnaya vlast' > monarx; yokarı xekimiyet

İ
ırgat > podyonşçık, batrak > günlükçi, batrak
ırgatbaşı > nadsmotrşçık > garavul, gözegçi
ırgatlık > batraçestvo > batraklık, batrakçılık
ıtriyatçı > parfyumer > parfyumer

İ
icatçılık > izobretatel'stvo > oylap tapıcılık, döredicilik
icra vekili > ministr > ministr
idare amiri > naçal'nik upravleniya > upravleniyeniñ başlığı
idareci > upravlyayuşçiy, rukovoditel' > yolbaşçı, başlık
ihracatçı > eksportyor > eksportyor
ihracatçılık > eksport > eksport (*daşarı yurda çıkarma*)
ihtisap > otçyotnost', podotçyotnost' > xasabatçılık
iktisatçı > ekonomist > ıkdısatçı
ilancılık > reklama > reklama
ilim adamı > uçyoniy > alım
illüzyonist > illyuzionist > illyuzionist, gözbagçı
iltizamcı > arendator > kerendeçi, kireyçi
imalatçı > proizvodotel' > öndürici, döredici
imam > imam > ımam
imparator > imperator > imperator
imparatoriçe > imperatritsa > imperator ayal; imperatoriñ ayalı
imparatorluk > imperiya, monarxiya > imperiya, monarx
incelemeci > issledovatel' > barlag geçirici; derñev geçirici
inekçi > pastux; skotnik > çopan; padıman; mal bakyan adam, mal idedyen adam
inekçilik > skotovodstvo > maldarçılık
inşaatçı > stroitel' > gurluşıkçı, guruci, bina edici
ipek böcekçiliği > şelkovodstvo > yüpekçilik
ipekçilik > şelkovodstvo > yüpekçilik
ispir > grum; konyux > grum
istatistikçi > statistik > statistik (*statistika bilen meşgullanyan adam, statistika boyunca spetsialist*)

istifçi > upakovşçik > gaplayıcı, dañıcı, gapgaracı
iş adamı > çelovek dela, delovey çelevok > işceñ adam, iş bilyen adam
işçi > raboçiy, rabotnik > işçi, işger
işçilik > zarabotnaya plata > zexmet xakı, iş xakı
işgüder > povereniy v delax > işler inanılan xemişelik vekil
işletmecilik > xozyaystvo > xocalık, emlek
işportacı > lotoçnik > lotokçı
işveren > rabotodatel', predprinimatel' > işe alyan adam
işyar > doljnostnoye litso, slujaşçiy; çinovnik > cogapker vezipeli adam
itfaiyeci > požarniy, požarnik > yangın söndürücü adam
ithalatçı > importyor > importyor
izci > sledopıt > ızçı

I

jeofizikçi > geofizik > geofizik (*geofizikadan spetsialist*)
jeolog > geolog > geolog
jokey > jokey > çapıksuvar

K

kabzımal > perekupşçik > alıp satıcı
kadı > sud'ya > sud'ya
kağan > kagan; xan > kagan, xan
kağanlık > kaganat > kaganat
kâğıtçılık > bumajnoye proizvodstvo > kagız önümçiligi
kâhya > upravlyayuşçiy > upravlyayuşçiy
kakmacı > gravyor; inkrustator > xaşamçı, xaşam salyan ussa, gravyuraçı
kakmacılık > gravirovaniye > xaşamlama, xaşam salma
kalaycı > ludil'şçik > galayıcı
kalcı > plavil'şçik > matal eridici
kaldırımcı > mostovşçik, mostil'şçik > yol düşeyici işçi, asfalt düşeyici işçi
kaleci > vratar' > dervezeçi
kalem erbabı > literatorı > edebiyatçılar
kalemkâr > rezçik > nağışlayıcı ussa, naggaş
kalfa > podmaster'ye > ussanıñ kömekçisi, şegirt
kalifiye işçi > kvalifitsirovanniy raboçiy > ökde xünerli işger
kamarot > styuard > styuard
kambiyocu > valyutçik > valyutaçı
kandilci > izgotovlyayuşçiy ili prodayuşçiy lampı; lampovşçik > lampacı
kantar ağası > çinovnik > çinovnik
kantarcı > vesovşçik > çekimçi
kantocu > pevets; pevitsa > aydımçı
kapancı > vesovşçik > çekimçi
kapı çuhadarı > posıl'nıy > gatnadıcı, gatnav edici
kapıcı > privratnik > dervezeban, gapı garavulı
kapkaççı > poxititel' > oğrı, talaycı
kapkaççılık > poxişçeniye > ogurlama, talama
kaplamacı > oblitsovşçik > caylarıñ yüzünü örtyen gurluşıkçı
kaptan > kapitan > kapitan
karaborsacı > spekulyant > spekulyant, alıp satıcı
karavaş > rabınya > gırnak
kardinal > kardinal > kardinal
karikatürcü > karikaturist > karikaturaçı
karikatürist > karikaturist > karikaturaçı
karmanyolacı > grabitel', bandit > talançı
kartograf > kartograf > kartograf (*karta çizici*)
kasacı > kassir > kassir
kasadar > kassir > kassir

kasap > myasnik > gassap, etçi
kaşıkçı > lojeçnik > kaşıkçı
kaşmer > kloun > masgarabaz
kaşmerlik > şutovstvo > masgarabazlık
kâtibe > sekretarşa > sekretarşa, sekretar' gız (*ayal*)
kâtip > sekretar' > sekretar'
kavas > posıl'nıy, kur'yer > gatnadıcı, gatnav edici, kur'yer xat gatnadıcı
kayıkçı > lodoçnik > gayıkçı
kaynakçı > svarşçik > kebşirleyci
kazancı > kotel'şçik > gazan ussası
kazı > raskopka; raskopki > gazma, gazıp tapma; agtarış işleri, gazuv işleri
kazmacı > zemlekov > yer gazıcı, yer gazyan işçi
keçeci > valyal'şçik > keçe basıcı, keçe edyen işçi
kemancı > skripaç > skripkaçı
kemani > skripaç > skripkaçı
kemankeş > strelök iz luka > yay atıcı
kenarcı > rıbolov > balıkçı
keresteci > lesopromışlennik > tokay senagat eyesi-kapitalist
kerestecilik > lesnaya promışlennost' > tokayçılık senagatı
kerizci > muzıkant > sazanda, sazandar
kervancı > karavanşçik > kervençi
kesedar > kaznaçey, kassir > kaznaçey, kassir
kesenekçi > otkupşçik > otkupçı, otkupşçik
kesici > rejuşçiy > kesici
kesimci > otkupşçik > otkupçı, otkupşçik
keşşafılık > razvedka > razvedka
kethüda > upravlyayuşçiy > upravlyayuşçiy
kırmacı > fal'tsovşçik > fal'tslayıcı, epleyici adam
kırtasiyeci > byurokrat > byurokrat
kıyacı > prestupnik > cenayatçı, cenayatker
kıyıcı > rezalşçik > kesici
kilimci > kovrovşçitsa > xalıcı ayal
kimyacı > ximik > ximik (*ximiyadan spetsialist*)
kimyager > ximik > ximik
kitapçı > knigoizdatel' > neşiryatçı, neşir edici, neşiryat işgeri
kolcu > storoj, nadziratel' > sakçı, garavul, gözegçi
koleksiyoncu > kollektسیونer > kollektسیونer
komedyen > komediant > komediant, gülüşdirici
komi > slujaşçiy > gullukçı
komiser > komissar > komissar
komisyoncu > komissioner > dellal
komodor > komandor > komandor
kompetan > kompetentnıy > baş çıkaryan, iş bilyen, başarcañ
komplocu > zagovorşçik > dildüvşüci, dildüvşüğe gatnadıcı
kompozitör > kompozitor > kompozitor
komprador > komprador > komprador
komünist > kommunist > kommunist
konakçı > kvartir'yer > kvartir'yer
kondüktör > konduktor > konduktor
konferansçı > lektor, dokladçik > lektor, dokladçı
konsolitçi > skupşçik > cerçi, alıp satıcı

konsolos > konsul > konsul
kontrbasçı > kontrabasist > kontrabasçı
kontrolcü > kontrolyor > kontrolyor
korsan > pirat > deñiz galtamanı
korucu > [lesnoy] storoj > sakçı, garavul
koşucu > begun > ilgavçı
kovboy > kovboy > kovboy
kozmonot > kosmonavt > kosmonavt
köçek > verblyujonok > köçek
kömürücü > ugoľ'shik > kömürçi
köy ağası > kulak, derevenskiy bogatey > kulak, bay
krupiye > krup'ye > krup'ye (*kart oynalyan oyun gullukçısı*)
kuaför > parikmaxer > dellek
kuklacı > kukol'nik > gurcak ussası; gurcakçı
kundakçı > podjigatel', diversant > tutaşdırıcı, ot berici
kunduracı > sapojnik > edikçi
kurbağa adam > vodolaz > vodolaz, suva girici
kursiyer > kursant > kursant
kurşuncu > znaxar' > tebip
kurtarıcı > izbavitel' > xalasger, xalas edici, azat edici
kurye > kury'er > kury'er
kuşbaz > ptitsevod > guşçı, guş idedici
kuyumcu > yuvelir > zerger; gızıl-kümüş önümlerini satıcı
küfeci > nosil'shik > nosil'shik, xammal
kürekçi > grebets > kürekçi
kürkçü > mexovşik, skornyak > deri satıcısı; çerimçi, deri, bagana eyleyci ussa
kürsü hocası > mulla > molla

L

laborant > laborant > laborant
lağımçı > sapyor > sapyor
lektör > prepodavatel', lektor > mugallım, lektor
levazımcı > snabjenets > üpcünçi, üpcünçilik işgeri
lider > lider > lider, yolbaşçı
litografyacı > litograf > litograf
lokantacı > restorator > restoraniñ eyesi
lokmacı > pirojnik > pirojok satıcı, gutapçı, gutap satıcı
lostracı > çistil'shik obuvi > ayakgap arassalayan adam
lostromo > botsman > botsman
lügatçı > slovarnik > sözlükçi

M

maarifçi > prosvetitel' > aň-bilim yayradıcı, magarıfçı
maceracı > avantyurist > avantyurist, avantyuraçı
maddeci > materialist > materialist
madenci > rudokop, gornyak > magdan gazıcı, magdançı
mahsuldar > plodorodniy; urojayniy > önümlü, xasıllı
maiyet memuru > gosudarstvenniy slujaşçiy > dövlət gullukçıları
makasçı > streloçnik > streloçnik, strelkaçı
makinist > maşinist > maşinist
makyajcı > grimyor > grimçi, grim çalıcı
maliyeci > finansist > finansist (*maliye işleri; ulı kapitalist*)
manav > zelenşik > gök satıcı, gök önüm satıcı
manikürücü > manikyurşa > manikyurçı ayal
manyetizmacı > gipnotizyor > gipnozçı, gözbağçı
marangoz > stolyar > neçcar, ağaç ussası
markacı > markirovşik > markalayıcı

masajcı > masajist > masajist, masajçı
maslahatgüzar > rezident > rezident
masör > masajist, masajistka > masajist, masajçı
matador > matador > matador
matbaacı > peçatnik > çapçı
matematikçi > matematik > matematik
mayıncı > minyor > minyor, minacı
mecmuacı > izdatel' > neşir edyen adam
meddah > panegirist > övücü, övgülü sözleri söyleyici
medyum > medium > medium
mefruşatçı > mebel'şçik > mebelçi
memur > slujaşçiy > gullukçı
memure > slujaşçiy > gullukçı
menajer > menedjer > menedjer
meşaleci > fakel'şçik > fakel bilen otlayıcı adam
metafizikçi > metafizik > metafizik
meteorolog > meteorolog > meteorolog
meyancı > posrednik > dellal
meydancı > uborşçik > zibilçi, süpürücü
meyhaneci > traktirşçik > traktirçi, traktiriñ eyesi
mezarıcı > mogil'şçik > gabır gazyan, gabır gazıcı
mezatçı > makler, auktsionnist > dellal, "kim yokarı?" edip satyan adam
mezun > otpusknik > rugsata çıkan adam, rugsatdakı adam
mızıkacı > muzıkant; orkestrant > sazanda, sazandar; orkestrant, orkest sazandaları
miço > yunga > yunga
mihmandar > xozyain doma > öyüñ xocayını
milletvekili > deputat; çlen turetskogo parlamenta > deputat; vekil, saylanan adam
milyarder > milliarder > milliarder
milyoner > millioner > millioner
mimar > arxitektor > arxitektor
minyatürcü > miniatyurist > miniatyuraçı
mirasçı > naslednik > mirasdüşer
misafirperver > gostepriimniy, raduşniy > mıxmansöyer, mıxmansöyücü
mistik > mistiçeskiy > mistiki, düşnüksiz
misyoner > missioner > missioner
mizahçı > yumorist > yumorist, yumorçı
mobilyacı > mebel'şçik > mebelçi
modacı > model'yer > model'yer, model' tayyarlayıcı
modelci > model'şçik > modelçi, galıpçı
modistra > modistka > modistka
montajcı > montajnik > montajcı
motorcu > motorist > motorçı
muallim > uçitel' > mugallım
muavin > pomoşçnik > kömekçi
muayeneci > dosmotrşçik; kontrolyor > barlagçı; kontrolyor
mubassır > smotritel' > gözegçi, bir zaga gözegçilik edyen adam
mucit > izobretatel' > oylap tapıcı, oylap çıkarıcı, döredici
mudi > vkladçik > goyumçı
muhabbet tellalı > svodnya, svodnik > arada gezyen adam, duşuşdırıcı
muhabir > korrespondent; reportyor > korrespondent, xabarçı
muhafız > oxrannik > goragçı, sakçı, garavul

muhalif > oppozitsionniy > oppozitsion
 muharrir > pisatel', avtor > yazıcı, avtor
 muhasip > buxgalter, şçetovod > buxgalter, xasapçı
 muhbir > korrespondent; reportyor > korrespondent, xabarçı
 muhteri > korrespondent > korrespondent, xabarçı
 mukallit > podrajatel' > öykünüci, öykünyen adam
 murabahacı > rostovşçik > süytxor
 murakıp > revizor > revizor, derñevçi, barlagçı
 musahhih > korrektor > korrektor
 musikişinas > muzıkoved > saz sungatını övrenici
 mutasarrıf > vladelets, sobstvennik > eye, xocayıñ
 mutavassıt > posrednik > dellal
 mübaşir > sudebniy ispolnitel' > suduñ kararını yerine getirici
 mübeyyiz > perepisçik > göçürüp yazıcı
 mücadeleci > borets > göreşici
 mücahit > borets > göreşici
 mücellit > pereplyotçik > ciltçi
 mücevherci > yuvelir > zerger; gızıl-kümüş önümlerini satıcı
 müdavi > leçaşçiy > beceryen
 müderris > prepodavatel' medrese, professor > professor
 müdür > zaveduyuşçiy > müdir
 müdür muavini > zamestitel' direktora > direktorıñ orunbasarı
 müdür yardımcısı > zamestitel' direktora > direktorıñ orunbasarı
 müellif > avtor > avtor
 müessis > osnovatel' > düybünü tutucı, esaslandırıcı, esasını goyucı
 müezzin > muedzin > azançı
 müfessir > kommentator > kommentator, düşündiriş berici
 müfettiş > revizor, inspektor > revizor, dernevçi, barlagçı, inspektor
 müftü > muftiy > mufti
 mükrim > gostepriimniy > mıxmansöyer, mıxmansöyüci
 mültezim > otkupşçik > otkupçı, otkupşçik
 mümessil > predstavitel' > vekil
 müneccim > astrolog > astrolog > astrolog
 münevver > svetlıy > yagıtı, aydıñ
 münşi > soçinitel' > döredici, yazıcı
 müracaatçı > prositel' > arz edici, tovakgaçı
 mürebbi > vospitatel' > terbiyeçi, terbiyeleyici adam
 mürebbiye > vospitatel'nitsa > terbiyeçi
 mürettebat > komanda > komanda; komandirlik
 mürettip > naborşçik > naborşçik, xarp yığıcı
 mürteci > reaktsionniy > reaktsion
 müstahdem > slujaşçiy > gullukçı
 müstahsil > proizvodyaşçiy > öndüryen, tayyarlayan, yetiştiryen, işlep çıkaryan
 müstecir > arendator > kerendeçi, kireyçi
 müstehlik > potrebitel' > sarp edici
 müstemlekeci > kolonizator > kolonizator, kolonist
 müstensih > kopirovşçik > kopyaçı, kopyasını alıcı, nusgasını göçürici
 müsteşar > sovetnik > sovetnik, geñeşçi
 müsteşrik > vostokoved, oriyentalist > orientalist, Gündogarı övrenici
 müşahit > nablyudatel' > sınçı; gözgeçi
 müşteri > kliyent > kliyent, müşderi
 müteahhit > podryadçik > potratçı
 mütefekkir > dumayuşçiy, mıslyaşçiy > pikir yöredip bilyen, çüñ pikirli
 mütefennin > uçyonıy > alım
 mütehassıs > spetsialist > spetsialist

mütercim > perevodçik > tercimeçi
müteşebbis > predprinimatel'; initsiator > (kapital) kerxanaçı, kerxana eyesi
mütetebbi > issledovatel' > barlag geçirici, derñev geçirici
müverrih > istorik > tarıxçı
müvezzi > razdatçik > paylayıcı, paylep berici, goyverici
müzakereci > repetitor > repetitor, ekzamanе tayyarlayan adam
müzikçi > muzıkant > sazanda, sazandar
müzisyen > muzıkant > sazanda, sazandar

N

naip > naib > naib
nakkaş > rezçik > nağışlayıcı ussa, naggaş
nakliyatçı > perevozçik > geçirici adam, daşayıcı adam, eltici adam
nakliyecı > perevozçik > geçirici adam, daşayıcı adam, eltici adam
nalbant > kuznets, koval' > demirçi, demirçi ussa
nalbur > kuznets > demirçi, demirçi ussa
namzet > kandidat > kandidat
nasir > prozaik > prozaik, prozaçı
naşir > izdatel' > neşir edyen adam
natır > banşçitsa > xammamçı
natüralist > naturalist > naturalist
nazır > ministr > ministr
nebbaş > marodyor > talavçı, kepensoyan
nisaiyecı > ginekolog > ginekolog
nişancı > strelok > atıcı
nöbetçi > dejurnıy > nobatçı
nümayişçi > demonstrant > demonstrant, demonstratsiyaçı

O

obuacı > goboist > goboyçı
ocakçı > istopnik > ot yakyan adam, peç' yakıcı adam
odacı > gorniçnaya > otag xızmatçısı ayal
oduncu > drovosek > ağaç çapıcı, odun çapıcı, odun ayrıcı
oftalmolog > oftal'molog > oftal'molog
okçu > luçnik > yay atıcı
okur > çitatel' > okıcı
okuryazar > gramotnıy > sovatlı
okutman > prepodavatel' > mugallım
operakomik > komiçeskaya opera > gülşükli opera
orakçı > jnets > orakçı
organizatör > organizator > guramaçı
orgcu > organist > organçı
ormancı > lesniçiy > tokay xocalığınıñ müdiri
ortakçı > ispol'şçik > yarpaçı
oryantalist > orientalist, vostokoved > orientalist, Gündogarı övrenici
otomobilci > avtomobilist > avtomobilçi
oyacı > krujevnitsa > krujeva öryen ayal
oymacı > rezçik, gravyor > nağışlayıcı ussa, naggaş, xaşamçı
oyun yazarı > dramaturg > dramaturg
oyunbaz > xitrets, obmanşçik > mekir adam, xileger adam, aldavçı, yalançı
oyuncakçı > igruşçnik > oynavaççı, oynavaç ussası
oyuncu > igrok > oyunçı, oynayıcı
ozan > aşug > aşug

Ö

öğrenci > uçenik > okuvçı
öğretmen > uçitel' > mugallım
öğütçü > sovetçik > maslaxatçı, maslaxat berici
öke > geniy > geniy
öncü > pioner > pioner
önder > lider > lider, yolbaşçı
örgütçü > organizator > guramaçı
öykücü > rasskazçik > xekayaçı

P

pabuççu > başmaçnik > paşmakçı, kövüşçi
paçavracı > tryapiçnik > garagurumçı, esgiçi
palyaço > payats, şut > masgarabaz, oyunbaz
pansiyoner > pansioner > pansioner
paraşütçü > paraşyutist > paraşyutçı
parkeci > parketçik > parketçi, parket ussası
pastacı > konditer > konditer
pastane > konditerskaya > konditer önümleri magazini
patron > patron > patron
pazvant > noçnoy storoj > giceki garavul
pedagog > pedagog > pedagog
pehlivan > borets; bogatır > pelvan; batır, pelvan
perdahçı > polirovşçik > yılmaycı
personel > personal > işgerler, personal
peynirci > sırovar > peynir tayyarlayıcı
pideci > pekar' > çörekçi, nanbay
pilot > pilot > pilot
piyanist > pianist > piannist, pianinoçı
planörcü > planerist > planerist, planyor sürücü
polis > politsiya > politsiya
polis hafiyesi > sıışçik, detektiv > gizlin agent, detektiv
politikacı > politik, politiçeskiy deyatel' > siyasetçi, siyasi işger
portreci > portretist > portretçi
profesör > professor > professor
proleter > proletariy > proletar
psikiyatr > psixiatr > psixiatr

R

rakıcı > samogonşçik > samogon yasayan adam
reformcu > reformist > reformist
reis > predsdatel' > başlık
reisülküttap > minstr inostrannox del > daşarı işler ministri
rejisör > rejissyor > rejissyor
rektör > rektor > rektor
resimci > xudojnik > xudojnik, suratçı
ressam > xudojinik; xivopisets > xudojnik, suratçı
riyaziyeci > matematik > matematik
romancı > romanist > romanlarıñ avtorı
röntgenci > vrac-rentgenolog > rentgenolog
röportajcı > reportyor > xabarçı
ruh bilgini > psixolog > psixolog
rüşvetçi > vzyatoçnik > paraxor

S

saatçi > çasovşçik > saatçı, saat ussası
sabotajcı > sabotajnik > sabotajçı, sabotajçılık edyen adam
sabuncu > mılovar > sabın gaynadıcı

saka > vodonos > suvçı
saki > vinoçerpiy > saki
sanatçı > artist > artist
sanatkar > remeslennik; artist > xünerment, senetçi, ussa; artist
sanayici > fabrikant > fabrikant, fabrik eyesi
sancaktar > znamenosets > baydak göterici
sandalcı > lodoçnik > gayıkçı, navçı
sandık emini > kassir, kaznaçey > kassir, kaznaçey
sansürcü > tsenzor > tsenzor
santralci > telefonist > telefonist
saraç > şornik, sedel'nik > yonaçı, eyer-esbap ussası, gayış çeki ussası
sarraf > menyala > pul ovnudıcı, maydalayıcı, serrap
sarrafılık > kurtaj > kurtaj
satıcı > prodavets > satıcı
savacı > vestovoy > xabardar edici; xabar gatnadıcı adam
savcı > prokuror > prokuror
savcılık > prokuratura > prokuratura
sayacı > sapojnik > edikçi
sayıcı > sçyotçik > sçyotçik, xasapçı
sebzeci > zelenşçik > gök satıcı, gök önüm satıcı
seçici > vıborşçik > saylav vekili; saylayıcı, saylayan adam, seçyen adam
seçicilik > izbiratel'nost' > seçicilik
sekreter > sekretar' > sekretar'
sekreterlik > sekretarstvo > sekretarlık
semerci > sedel'nik > eyer ussası, eyer yasayan ussa
senarist > stsenarist > stsenarist, stsenariniñ avtorı
senaryocu > stsenarist > stsenarist, stsenariniñ avtorı
sendikacı > profsoyuznıy deyatel' > profsoyuz işgeri
sendikalizm > sindikalizm > sindikalizm
sepetçi > korzinşçik > sebetçi, sebet örücü
sepici > kojevnik > teletinçi, gayışçı, gönçi
sergici > lotoçnik > lotokçı, lotok satıcısı
sermayeci > kapitalist > kapitalist
sermayecilik > kapitalizm > kapitalizm
sermuharrir > glavniy redaktor > baş redaktor
servis > slujba; obslujivaniye > gulluk; vezipe; xizmet etme, gulluk etme
seyis > konyux > atbakar, seyis
seyyah > puteşestvennik > sıyaxatçı
sığirtmaç > pastux > padıman
sıhhiyeci > sanitar > sanitar
sınıkçı > kostoprav > seyikçi, seyikleyen ussa
sırık hamalı > xamal, nosil'şçik > xammal, nosil'şçik
sırmakeş > zolotoşveyka > zer bilen keşde beceryen ayal
sıvacı > ştukatur > suvagçı
sigortacı > straxovşçik > straxovşçik
sihirbaz > koldun > cadıgöy, gözbagçı
sihirbazlık > koldostvo > cadılık, gözbagçılık
silahçı > orujeynik > yarag ussası, yarag yasayan ussa
silahtar > orujenosets > yarag göterici
silici > uborşçik; polirovşik > süpürücü; yılmaycı
simsar > makler, posrednik, komissioner > dellal

simsarlık > maklerstvo > dellallık
sinemacı > kinematografist > kinematografist, kinematografiya işgeri
sinemacılık > kinematografiya > kinematografiya
siyasetçi > politik > siyasetçi
sobacı > peçnik > peççi, peç' ussası
solist > solist > solist
solocu > solist > solist
sondajcı > buril'şçik > buravlaycı
sondalamacı > buril'şçik > buravlaycı
sosyolog > sotsiolog > sotsiolog
soytarı > şut, figlyar > masgarabaz, oyunbaz
soytarılık > şutovstvo > masgarabazlık
soyucu > grabitel' > talançı
sözcü > kommentator > kommentator
sözlükçü > slovarnik, leksikograf > sözlükçi
sözlükçülük > leksikografiya > leksikografiya
spiker > spiker > spiker
sporcu > sportsmen > sportsmen
steno > stenograf > stenografist
stenograf > stenograf > stenografist
strateji > strategiya > strategiya; serkerdelik, eserden yolbaşçılık
sucu > vodonos > suvçı
suikastçı > zloumıışlennik > cenayatçı
suikastçılık > zagovor > dildüvşük, dildüvüşmeklik
süprüntücü > musorşçik > zibilçi, xapaları yıgnayan adam
sürücü > pogonşçik > sürücü
sütçü > torgovets molokom, moloçnik > süyt küyzegici; süyt satıcısı

Ş

şahinci > sokol'niçiy > elguşçı
şakşakçı > podxalim, podliza > yarancañ, yaramsak
şakşakçılık > podxalimaj > yarancañlık, yaramsaklık, yalıncañlık
şantör > pevets > aydımçı
şantöz > pevitsa > aydımçı
şapkacı > şlyapnik, şlyapoçnik > şlyapaçı, şlyapa tikyen ussa
şarapçı > vinodel > spirt öndürücü, arak yasaycı, çakır yasaycı
şarapçılık > vinodeliye > çakır önümçiligi, spirt yasama işi, arak yasama işi
şarkıcı > pevets > aydımçı
Şarkiyatçı > vostokoved, orientalist > Gündogarı övrenici
şef > şef, naçal'nik, glava > başlık, naçalnik, yolbaşçı
şeflik > şefstvo > şeflik
şehbender > konsul > konsul
şehbenderlik > konsul'stvo > konsullık, konsulçılık
şehirci > arxitektor-gradostroitel' > şexer gurucu spetsialist
şehircilik > gradostroitel'stvo > şexer gurluşlık işi
şekerci > konditer > konditer
şoför > şofyor, voditel' > şofyor, sürücü

T

tabaat > knigopeçataniye > kitap çap etme
tababet > meditsina > meditsina
tabi > peçatnik > çapçı
tabip > doktor, vrač > doktor, vrač
tablacı > lotoçnik > lotokçı, lotok satıcısı
tablakâr > lotoçnik > lotokçı, lotok satıcısı
taharri memuru > sışçık > gizlin agent
tahminci > otsenşçik > baxa kesici, baxa goyucu

tahrirat katibi > sekretar' kantselyarii > kantselyariyanın sekretarı
tahsildar > inkassator > inkassator
takdimci > konferans'ye > konferans'ye
takipçi > presledovatel' > aňtayıcı, gözleyici, ızarlayıcı
taklitçi > podrajatel'; imitator > öykünüci, öykünen adam; imitator
taktikçi > taktik > taktik
tamirci > mexanik > mexanik
tanzifat amelesi > podmetal'şçik; musorşçik > süpüryen işçi; zibilçi
tarımcı > zemledelets > ekerançı, dayxan
tarihçi > istorik > tarıxçı
tartıcı > vesovşçik > çekimçi, gapançı
tasarrufçu > ekonomniy > tıgşıtlı
taşçı > kamenotyos > daş yonucu
taşıyıcı > nositel' > yöredici, alıp barıcı
tatar > gonets, kur'yer > çapar
tatlıcı > konditer > konditer
tavlacı > konyux > atbakar, seyis
tavukçu > kurovod > tovukçı, tovuk idedici
tayyar > letayuşçiy; letuçiy > uçyan, göçyen
tayyareci > lyotçik, pilot > lyotçik, pilot
tayyarecilik > aviatsiya > aviatsiya
tefecilik > rostovşçiçestvo > süytxorlık, süytxorçılık
tekerci > monopolist > monopoliyaçı
tekniker > texnik > texnik
teknisyen > texnik > texnik
telefoncu > telefonist > telefonist
telgrafçı > telegrafist > telegrafist
tellaliye > kurtaj > kurtaj > kurtaj
tellak > banşçik > xammamçı
tellal > glaşatay > carçı
telsizci > radist > radist
tenekeci > jestyanşçik > tünekeçi
tercüman > perevodçik > tercimeçi
tereci > zelenşçik > gök satıcı, gök önüm satıcı
tertipçi > organizator > guramaçı
terzi > portnoy > tikiñçi
tesviyeci > slesar' > slesar'
teşkilatçı > organizator > guramaçı
teşkilatçılık > organizovannost' > guramaçılıklılık, tertiplilik
teşrifatçı > tseremoniymeyster > tseremoniymeyster
tezgâhtar > prikazçik > prikazçik, satıcı
tezkereci > demobilizovanniy > demobilizlenyen adam
tımarcı > sanitar > sanitar
tiyatrocu > artist, aktyor > artist, aktyor
tiyatroculuk > teatral'noye iskusstvo > teatr sungatı
toplum bilimci > sotsiolog > sotsiolog
topoğraf > topograf > topograf
toptancı > optovik > lomay sövda edyen sövdager, lomay sövda edyen tecir
toptancılık > optovaya trgovlya > lomay sövda
tornacı > tokar' > tokar'
tornacılık > tokarnoye delo > tokarçılık

traktörcü > traktorist > traktorçu
trampetçi > barabanşçık > depçi, deprekçi
tuğlacılık > kirpiçnoye proizvodstvo > kerpiç önümçiliği
tuluatçı > aktyor-improvizator > aktyor-improvizator
tulumbacı > pojarniy > yangın söndürücü adam
tuzakçı > argo aferist > yırrıldakçı, xileger
tüccar > kupets, torgovets, kommersant > tecir, sövdager, kommersant
tüfekçi > orujeynik > yarag ussası, yarag yasayan ussa
türbedar > storoj > sakçı, garavul
Türkolog > tyurkolog, turkolog > türkolog
tütüncü > tabakovod > temmekiçi
tütüncülük > tabakovodstvo > temmekiçilik

U

uçman > lyotçik, aviator, pilot > lyotçik, aviator, pilot
uçucu > pilot > pilot
ulak > kur'yer, gonets, vestovoy; vestnik > xabar gatnadıcı adam, xabarçı
ulemalık > uçyonost, obrazavonnost > alımlık, bilimlilik, ılımlılık
usta > master; spetsialist > master, ussa
uşak > sluga > xızmatker
uşaklık > prislujivaniye > xızmat etme
uzay adamı > kosmonavt, astronavt > astronavt
uzaycı > kosmonavt, astronavt > kosmonavt
uzaycılık > kosmonavtika, astronavtika > astronavtika
uzman > spetsialist; znatok > govı bilyen adam
uzmanlık > spetsial'nost > spetsial'nost

Ü

üretici > proizvoditel' > öndürücü, doredici, işlep çıkarıcı
ürolog > urolog > urolog
üstat > master, znatok; spetsialist > master
üstatlık > masterstvo > ussaçılık; ussatlık
üstenci > podryadçik > potratçı
üzümcü > vinogradar' > üzümçi

V

vaiz > propovednik > vagız edici
vakanüvis > letopisets, istoriograf > yıl yazgılarını düzücü
vale > valet > valet
varakçı > pozolotçik > gızıl çayıcı
vardacı > vaxtenniy > vaxtada duryan nobatçı
vasıflı işçi > kvalifitsirovanniy raboçiy > ökde xünerli işger
vasıfsız işçi > nekvalifitsirovanniy raboçiy > kvalifikatsiyasız işçi
vatman > vagonovojatıy > tramvay sürücü
vekilharç > ekonom > tıgşıtcıl adam
veteriner > veterinar > veterinar
veznedar > kaznaçey > kaznaçey
virtüöz > virtuozy > ökde, ussat sazanda
virtüözlük > virtuozyznost' > ussatlık
voleybolcu > voleybolist > voleybolçı

Y

yağcı > maslodel > yağ yasayan, yağ edyen
yaldızcı > zolotil'şçik > gızıl çayıcı; laklayıcı
yangıncı > pojarnik > yangın söndürücü adam
yapımcı > prodyuser > prodyuser
yardımcı > pomoşçnik > kömekçi
yargıcı > arbitr > araçı, ılalaşdırıcı, arbitr
yargıç > sud'ya > sud'ya

yarıcı > drovosek > ağaç çapıcı, odun yarıcı
yatırımcı > vkladçik > goyumcı
yayımcı > izdatel' > neşir edyen adam
yaylacı > skotovod > maldar
yaymacı > lotoçnik > lotokçı, lotok satıcısı
yazar > pisatel', avtor > yazar, avtor
yazıncı > literator > edebiyatçı
yazmacı > naboyşçik > dıkıcı, gaplayıcı
yazman > sekretar' > sekretar'
yazmanlık > sekretariat > sekretariat
yedekçi > konyux > atbakar, attutar
yelkenci > marsovoy > marsovoy
yer bilimci > geolog > geolog
yetiştirici > proizvoditel' > öndürici, doredici, işlep çıkarıcı
yevmiyeci > podyonşçik > günlükçi
yıkayıcı > moyşçik > yuvucu işçi
yıkıcı > razruşitel' > yıkıcı
yıkıcılık > podrivnaya deyatel'nost > yıkıncılık işi
yıldız bilimci > astrolog > astrolog
yontucu > skul'ptor > xeykeltaraş
yorumcu > kommentator > kommentator
yönetici > rukovoditel' > yolbaşçı, başlık
yöneticilik > rukovodstvo > yolbaşçılık
yönetmen > rukovoditel' > yolbaşçı, başlık
yönetmenlik > rukovodstvo > yolbaşçılık
yükçü > gruzçik > yükçi
yüklenici > podryadçik > potratçı
yüzücü > plovets > yüzücü

Z

zabıta > politsiya > politsiya
zağcı > toçil'şçik > çalı, iyteldici
zanaatçı > remeslennik > xünerment, ussa
zanaatkâr > remeslennik > xünerment, ussa
zangoç > slujka > xızmatker
zaptiye > jandarmeriya > jandarmeriya
zerzevatçı > zelenşçik > gök satıcı, gök önüm satıcı
zimamdar > rukovoditel', pravitel' > yolbaşçı, başlık
zindancı > tyuremşçik > türme garavulı, türme gözegçisi
ziraatçı > zemledelets > ekerançı
zoolog > zoolog > zoolog

